2n Festival literari
Castell de Canyelles

Relat: Touchée

Autor: Virgínia Alsedà Ibarz

Categoria: Català

Premi del certàmen:
obra de l'escultor i artista
Francesc Barceló

Ajuntament de Canyelles

Diputació Barcelona

TOUCHÉE
Virgínia Alsedà Ibarz

1. COMENÇA EL COMBAT

Era el mes de juny, el millor de l'any, ben igual que un divendres a la tarda en relació amb el cap de setmana. Per fi havien arribat el mes, el dia i l'hora esperats. Vaig marxar de l'oficina per última vegada després de vint-i-sis anys, jubilada. Arribant a casa vaig adonar-me que el meu rellotge s'havia aturat justament als darrers minuts en què estava treballant: sorprenent i casual. Ja no caldria fer el ritual de llançar-lo a cegues per la finestra o al fons del mar davant de la Passífae, com tantes vegades m'havia imaginat.

I ara què faria? No tenia plans especials, ni esperava res peculiar; em conec i sé que mai m'avorreixo i que el que més m'agrada és la vida prosaica.

Aquella mateixa tarda vaig trucar a la Joana per fer un passeig pels voltants de Ribes entre vinyes fullades, orenetes empaitant insectes i llum d'hora baixa. Vam collir romaní i farigola i pel que fa a la conversa... No me'n recordo. En canvi, sí que tinc present les aromes del camp, el rellinar del picot garser i la temperatura perfecta. En tornar a casa després d'aquella jornada tan especial, perquè una no es jubila cada dia, vaig ensopegar amb el nou veí. Jo pujava les escales a peu i sense obrir el llum, com de costum, quan de cop i volta algú sortit de la foscor em diu:

— Hola, em dic Maurici i sóc el teu nou veí de replà.

"*Ospa*, quin ensurt! Un home sigil·lós i ben educat", vaig pensar. Era el primer llogater en molts anys que es presentava en arribar.

–Ai... Hola, hola. Jo em dic Helena. Així que, a partir d'ara, tu viuràs a la porta del davant, mira que bé.

–Sí, sí. Vaig arribar dimarts.

"És clar, principi de mes", vaig pensar jo.

Era un tipus que rondava els cinquanta, de talla mitjana, cabells arrissats i ulleres. Semblava molt formal i interessat a fer bona impressió. Em va dir que estava teletreballant i que havia vingut des d'Igualada a Vilanova per què li feia gràcia estar a la vora del mar. Jo no sabia si presentar-me i també explicar-li a grans trets la meva vida però, què carai, no.

–Ah, molt bé. Doncs si mai necessites res, ja ho saps.–I amb aquesta frase tan original vaig continuar pujant els graons cap a casa.

Per fi demà podria canviar l'horari de les meves classes d'esgrima. Bé, més aviat ampliar-lo, perquè ara també aniria al matí i practicaria més hores a la setmana. Em vaig preparar la bossa, i a dormir.

L'esgrima és un art, un esport de lluita, una activitat mental i elegant que té molt de coreogràfica.

Fa uns pocs anys que em dedico a l'esgrima artística, així que de competició, res. Els combats estan pactats i assajats i fins i tot els breus textos que diem els tenim perfectament memoritzats, tipus: "No entrareu al meu castell i si em voleu escometre, avisaré la guàrdia!" La finalitat de l'esgrima artística és produir un espectacle de combats moderns o antics que sovint veiem formant part d'alguna pel·lícula o obra de teatre.

L'endemà vaig anar caminant a bon pas cap a l'Ateneu on fem les classes. Em sentia neguitosa pensant que trobaria tiradors nous en aquella franja horària matutina. En Marcel i un altre xicot ja havien arribat, i en Diego ho va fer poc després de mi. Ens vam posar a discutir la possibilitat de reproduir un enfrontament dels terços de Flandes que abans havia presentat la sala d'armes *Louis XIV.* Val a dir que és tot un clàssic, com "La mort del cigne" al ballet. Alhora intentava imaginar quin paper m'assignaria el mestre considerant la meva talla petita i que jo no era massa avesada. Comptava amb una experiència prèvia amb espasa en una escena de gladiadors que havíem portat feia un any i mig a les Festes romanes de Tarragona i la veritat és que va ser tot un èxit. Es pot dir que aquell petit paper que jo hi jugava va ser el meu baptisme d'acer i definitivament, em va animar a continuar practicant.

De tornada vaig passar pel garatge abans d'entrar a casa, per pujar un parell de garrafes d'aigua i allí estava el nou veí, en Maurici, dins del seu cotxe. Em va semblar que tan aviat com em va veure es va amagar a correcuita alguna cosa sota del seient. Bé, potser era tot la meva imaginació, o més concretament, un xic de deformació professional per part meva, perquè no tothom té una tapadora com la que tinc jo: una pila d'anys treballant com a telefonista per a una asseguradora mèdica de Suècia, i amb la possibilitat de jubilar-me als cinquanta-sis! La meva tapadora era versemblant perquè era real: sí, és veritat, he estat treballant fins ara en un centre de telefonia dins d'una nau a Canyelles amb un munt de companys suecs jovenets que feien el mateix que jo, és a dir, atendre trucades procedents de Suècia de tots els afiliats pesats que demanaven tràmits o informacions de la seva mútua. Els meus companys suecs venien aquí carregats d'il·lusió i amb expectatives de festes, platja i enamoriscaments. Em feia gràcia que tots coincidien en la idea que el nostre país és "molt surrealista", anaven buscant el que ells en deien una *Spanish experience.* D'alguna manera també tots ells es prenien la feina com una tapadora, perquè el que més els interessava sense arribar a confessar-lo obertament era aquesta estada d'incògnit en un país ben diferent.

En el meu cas, si més no aquest darrer any, el vertader motiu per treballar a *Global Swedish Healthcare Services* era guanyar un sou suficient per poder viure, amb companys despistats que canvien sovint i no fan preguntes i així poder-me dedicar amb tranquil·litat a l'assumpte que realment importa.

Quan vaig pujar a casa, vaig veure que al fix tenia dues trucades de número ocult i vaig suposar que serien del sotsinspector Mill. Mai parlàvem pel mòbil ordinari, ni deixava missatges enregistrats, així que li vaig trucar al seu despatx de Comissaria marcant el número de prepagament que m'havia facilitat poc temps enrere.

–Sergi, hola, com va tot?

–Ei, volia saber si has passat per allà.

–Encara no. No hi he tornat des de dijous passat, espero el bon moment.

–Necessitem un fil nou del qual estirar. De moment, tots els intents han estat carrerons sense sortida. Penjo.

"Caram, aquest Sergi Mill no podia ser més lacònic", vaig pensar.

Més pressió. Bé, l'important era mantenir la calma i continuar fent aquest posat de dona avorrida i inofensiva. M'agrada col·laborar amb la policia, però jo trio el cas i el moment. Ara bé, en Mill tenia raó, havia passat molt de temps des que jo havia vist aquelles falsificacions per accident.

Encara no comprenc per què no ho vaig denunciar i tot seguit em podria haver desentès, però, en canvi, vaig continuar ficant el nas.

L'explicació que em faig a mi mateixa és que totes aquelles obres d'art que vaig veure desades en un magatzem abandonat contigu al castell de Canyelles em van semblar més captivadores que perilloses.

La veritat és que la percepció del risc, de la lletjor, de l'esforç i de tantes altres coses és molt subjectiva i també molt cultural: ens pot espantar un inofensiu, però maldestre gripau i, en canvi, no ens sembla perillós anar a cent quaranta per una autopista mig plena, quan el lògic hauria de ser el contrari. El cas és que veure desenes d'imitacions de Nonells, Cases, Mundós i Serra Llimones no em va semblar tan perillós com si m'hagués trobat una bona partida de droga.

Per això, quan aquell matí de fa un any, a la pausa de l'esmorzar jo havia sortit de *Global Swedish Healthcare Services* a prendre l'entrepà i fer un volt, per esbravar-me d'aquella canalla que només parlava de les nits del *Pachá*, i vaig veure aquell cau, l'única cosa que em va venir al cap va ser no dir res i continuar passant regularment per veure si es percebia cap canvi.

De fet, ho vaig fer quasi cada dia, i els vint minuts de descans per l'esmorzar es van convertir en una estona molt esperada dia sí i dia també. Vaig adonar-me que cada quinze dies, aproximadament, les teles canviaven: mentre algunes

desapareixien, altres n'arribaven de noves. Aquest moviment es devia fer a una hora discreta, per evitar observadors o situacions que cridessin l'atenció.

Va ser per aquelles dates, que en Sergi va arribar a l'Ateneu a fer esgrima, i aleshores em vaig decidir a parlar-ne.

En Sergi era un tipus que inspirava confiança: no parlava ni poc ni massa i feia les preguntes justes. Sempre posava bona cara a tot el que es proposés i tot i que no tenia cap coneixement previ d'esgrima, la rapidesa amb què aprenia i la seva figura distingida van fer que molt aviat fos un element important al grup. No era massa comunicatiu pel que feia a les seves coses, només deia que era funcionari i deixava entreveure que vivia sol.

Un dia d'aquell hivern, quan jo desava les caretes i els florins a l'armari del material després de la classe, en Sergi es va acostar i em va dir que m'esperava per marxar plegats. Amb el grup mai no ens excedíem en confiances; d'una banda, perquè aquesta activitat exigeix molta concentració i mentre practiquem només tenim el cap per pensar en ella i prou. Per altra part, cap de nosaltres no és un relacions públiques nat, i sembla que no ens interessa anar més enllà d'un tracte amable però breu amb la resta del grup. Per bé o per mal, això no és com jugar a la petanca, on sembla que tothom hi va per fer-la petar.

En menys de deu minuts érem al carrer i la resta del grup ja havia anat desfilant amb un amable però taxatiu "adéu, fins dijous" i un somriure. I vet aquí que sense pensar-ho dues vegades em va mostrar una placa que va treure de la seva butxaca. La vaig veure un curt instant: "Policia. Mossos d'Esquadra", s'hi podia llegir. Era tan resplendent que em va venir al cap que podia ser de broma, però venint d'en Sergi allò era impossible.

–Sóc en Sergi Mill, sotsinspector de policia.

–Jo no he fet res! Què passa?

–Et vull fer unes preguntes. No pateixis, no és res personal cap a tu, espero– I sense esperar ni un segon, va anar al gra–. Fa temps que t'han vist gairebé cada dia a mig matí caminant pels volts del castell de Canyelles, és així?

–Sí, jo treballo per allà i és la meva estona lliure. La meva feina m'obliga a estarseguda vuit hores al dia i aprofito la pausa per estirar les cames.

–Bé. Sempre vas sola, i quan arribes a un cert lloc desvies la vista cap a la finestra d'un vell magatzem, em pots dir per què?

–Escolta, ja t'he dit que jo no he fet res, i suposo que sóc lliure de mirar on vulgui, no?– Arribat aquest punt em vaig començar a neguitejar, a sentir-me injustament culpable d'alguna cosa que no havia fet.

–Ben lliure... Si tingués cap sospita fonamentada contra tu, ara mateix no seríem parlant al carrer, sinó que et demanaria que m'acompanyessis a comissaria.

–A més, qui us ha dit tot això?

–El municipal de Canyelles, però Helena, aquí sóc jo qui pregunta.

–Em podries dir què et crida l'atenció del magatzem abandonat?

La veritat és que jo no havia anat a buscar la policia, però considerant que la policia havia vingut a buscar-me a mi, vaig pensar: "Helena, fot-li pel broc gros". I a continuació vaig explicar tot el que sabia pel que feia als quadres falsos que havia vist i que pensava desentranyar aquell misteri tota sola.

A la fi, en Sergi em va interrompre:

–Està bé, està bé, veig que saps quasi el mateix que nosaltres. Si ara intervenim podríem confiscar tot el que hi ha, però el que realment volem és detenir elsprincipals responsables, per la qual cosa ens cal reunir suficients proves incriminatòries. Tenim motius per pensar que es tracta d'una banda organitzada quees lucra venent falses obres d'art i altres articles a escala internacional.

"Caram", vaig pensar, "això és seriós".

En Sergi va continuar:

–Et proposo que segueixis com fins ara i que em mantinguis informat. Et passo el meu número de comissaria i si veus res de nou, per poc important que et sembli, només cal que m'ho diguis. Sempre per telèfon i sempre a mi personalment. Recorda que a partir d'ara no has de fer res de diferent i que la teva col·laboració no és obligatòria.

–D'acord, de moment quedem així.

–Molt bé, Helena. I per descomptat, aquesta conversa mai no ha tingut lloc.

Caraixu! Semblava que la meva vida havia fet un gir cap a la confidencialitat amb la policia.

Els següents dies vaig continuar prenent l'entrepà mentre feia el recorregut de sempre, tot i que no vaig notar cap canvi i, per tant, no va ser necessari fer cap trucada al sotsinspector Mill. Això sí, continuava veient en Sergi a les classes d'esgrima dos cops per setmana. Sergi Mill: en Sergi a esgrima i en Mill sotsinspector. Una sola persona, però dues vides ben diferents.

A poc a poc tot tornava a la normalitat, quasi a l'avorriment, fins que un dia, en Lars Sorensen em va demanar un canvi de torn a la feina. En Lars era un dels assistents més joves i amants de la gresca i no es volia perdre una sessió especial del *Pachá* que constava de vint hores *nonstop* de festa. Li vaig dir que sí, doncs a mi em resultava indiferent un torn de vuit del matí a quatre, que de quatre del capvespre a dotze de la nit.

Quan aquell vespre del març vaig sortir a fer el meu volt d'un descans que havia anat demorant fins a dos quarts de deu de la nit degut a les trucades incessants, vaig decidir infiltrar-me al magatzem misteriós. Era negra nit, feia fred i no hi havia ningú al carrer; no tindria una altra oportunitat com aquesta. Podia semblar una temeritat, però em vaig convèncer que no podia passar res per entrar un instant a un local que aparentment no tenia cap ús, ni pertanyia a ningú.

Vaig saltar un mur de pedra seca que feia aproximadament un metre i mig d'alçada. Això no em va suposar cap dificultat perquè ja ho havia fet en una representació al festival de Tarragona amb l'espasa a la mà. Tot seguit vaig rodejar l'edifici caminant a bon pas. La finestra del darrere semblava mal tancada i a terra, unes burilles de porro encara molt oloroses delataven que poques hores abans havia anat algú a fumar... Tal vegada també a robar. La llum del mòbil va enfocar un preservatiu llançat i vaig comprendre que l'interès d'haver romàs en aquell lloc tan tètric i amagat, era un altre que no pas el de furtar quadres falsos, així que vaig saltar per la finestra a l'interior de l'estança.

L'escombratge fet amb la llanterna em va permetre veure que darrere de les teles i làmines (per Déu, amb quin descuit estaven estibades!) hi havia caixes de vins: Vega Sici... no es veia bé, i a sota: Uni... Era tot el que es podia llegir en aquelles etiquetes on unes ampolles es tapaven amb les altres i tenint en compte que jo no volia tocar res amb les mans. Vaig poder comptar unes vint caixes de sis ampolles cada una. Quines coses tan estranyes..., però em vaig dir que tal vegada es tractava d'un vi molt cobejat. De totes totes, no pas per a mi!

L'endemà ens vam trobar amb en Sergi a classe d'esgrima. Aquell vespre jo no podia mantenir la concentració; només podia marxar, trencar, fer algun salt, però cap gest complex ni cap parada defensiva. En Sergi va estar entrenant-se amb mi tota l'estona i ara crec que ho va fer per protegir-me i evitar que els altres tiradors s'adonessin dels meus nervis. En acabar la sessió vaig marxar sense dir gairebé res, però l'endemà el vaig telefonar al seu despatx per primera vegada. Ell va despenjar ràpidament, la qual cosa em va fer pensar que estava esperant la meva trucada i vaig procedir a explicar el que havia vist la nit anterior. Com a tota resposta vaig obtenir un:

–Correcte, gràcies.

I va penjar tot d'una.

Al cap de poques setmanes vaig ser jo, qui al final d'un assaig amb floret de l'escena dels terços de Flandes, vaig dir al Sergi que m'esperés a la sortida. Quan la sessió va acabar vam fer tots dos una mica el ronso i tan aviat com va marxar tothom i ens vam quedar al carrer, vaig demanar-li què se'n sabia del "nostre magatzem". Certament, la pregunta era ambigua, no fos cas que les parets escoltessin, però ell em va entendre a la perfecció.

–No puc parlar d'una investigació en curs. Ho entens, oi?

–Sí, és clar, però crec que us podria ajudar més si estigués una mica informada, al cap i a la fi, jo també hi col·laboro.

–De cap manera.

Ara anàvem caminant per l'avinguda de les Vinyes, on no hi havia ningú, però, així i tot, parlàvem xiuxiuejant, per si de cas.

–Helena, tu ets una persona que segueixes una rutina establerta, la qual cosa ens permet estalviar un agent de paisà que hauria de passar hores pels volts del castell, i la veritat, amb la quantitat de casos que tenim oberts i la lentitud d'aquest en concret, la teva col·laboració ens ajuda. Però has de comprendre que els confidents no estan obligats a ser-ho, no reben res a canvi, i per descomptat, no són informats. Tan sols puc dir-te que agraeixo la teva valentia, tot i que et vaig advertir que mai t'arrisquessis ni fessis cap actuació tu sola.

–I els vins, què hi tenen a veure amb els quadres?-. Vaig continuar demanant, com si no hagués escoltat cap de les coses que m'havia dit.

–Tenen en comú que en ambdós casos es tracta de productes cars, però tampoc no valen fortunes, així que es poden vendre en gran nombre per internet a nivell internacional i sense cridar l'atenció. A molts països asiàtics, per exemple, els nou-rics es deleixen per productes europeus antics o prestigiosos que han sentit nomenar als seus paisans que són aquí treballant i fent calés; però per contra, no tenen prou coneixements per distingir el bo del dolent.

Vaig restar uns instants intentant assimilar el que acabava d'escoltar, fins que en Sergi va afegir:

–I ja he parlat massa, és més del que has de saber.

Jo continuava en silenci, entotsolada, valorant la magnitud de la tragèdia.

Caram, jo sabia que a Canyelles hi havia cireres bones i un forn on encarafeien el pa i les coques amb llenya, però poc m'imaginava una xarxa de falsificadors treballant per la zona.

–Però, el vi també es pot falsificar, Sergi?

–El que es pot fer és vendre car un producte de gamma molt més baixa. Faltaria en aquest cas una ampolla i un etiquetatge imitant una marca prestigiosa i vendre'l a

un públic que no exigeix massa –va fer una pausa breu–. No és tan difícil, sobretot si espreveu que si mai salta la sospita, l'organització es desmantella en menys de vint-i-quatre hores.

–Però això és impossible.

–No tant: els punts de venda per internet es tanquen i els únics que queden amb el cul a l'aire són els pencaires que cobren poc per falsificar, però aquests són les últimes baules de la cadena, no importen massa als dirigents i el més segur és que ni tan sols sàpiguen per a qui treballen.

–Però els diners que guanyen no són tan fàcils d'amagar, Sergi. Jo ho veig impossible.

–Helena, si us plau, no has sentit a parlar del *sandwich* holandès? No estic apuntant res confidencial, és quelcom que es troba a l'abast de qualsevol.

–Ui, ara mateix me'n menjaria un. Deu portar formatge de bola, suposo-començava a sentir-me desbordada amb tanta informació impensada.

–Helena, no em facis riure. El *sandwich* holandès és un sistema financer bastant opac que es troba al llindar de les pràctiques il·legals. S'empra per traslladar els guanys generats per un negoci europeu al paradisos fiscals d'ultramar, com les Illes Bermudes, o les Caiman, i així evitar el pagament d'impostos. L'operador més important és Holanda, que encara que no estigui titllat de paradís fiscal té una legislació que consent aquests tipus de transferències. És tot un procediment complicat, però pensa que molts economistes i advocats hi estan especialitzats en aquestes pràctiques. Per si falla el *sandwitch* holandès, també tenim el doble irlandès.

–Que no deu ser de whisky, suposo–. La meva resposta va ser sinònim de: "No ho sé, però segur que tu m'ho expliques ara mateix".

–Doncs no, no és de whisky–. En Sergi va contestar-me amb un to de veu entre desesperat i divertit.

–No vull saber res més, no cal.

–Però dona, no eres tu qui ha començat demanant informació?

–Ja no sé com he començat –li vaig respondre una mica esgotada–. Però, hi haurà algú a la policia que pugui desentranyar aquest garbuix?

–Avui dia la major part dels delictes tenen un component informàtic molt important. La vertadera recerca de la venda fraudulenta dels quadres i vins de Canyelles s'està realitzant a la Unitat Central de Delictes Informàtics, i em consta que s'estan fent progressos.

Després d'aquesta sucosa conversa, al meu cap es va instal·lar la idea que el món tenia uns embornals d'impostos colossals. Ja podíem anar pagant taxes i més

taxes els pobres ciutadans de carrer, mentre aquells que feien tants diners s'atipaven amb sandvitxos i combinats dobles.

Quan va arribar l'u de juny i vaig començar la meva jubilació, no sabia què fer amb relació a l'assumpte de ser confident. Potser era el moment de fer un pas més ara que gaudia de tant de temps lliure. De deixar-lo, ni parlar-ne.

Un matí d'aquest mateix mes vaig tornar a Canyelles amb la meva amiga Katy Meneses per caminar i de pas donar una ullada pels voltants. La Katy era pintora i professora de dibuix.

–Katy, algun cop t'han proposat fer una falsificació? - La meva pregunta sonava d'allò més innocent.

–Una falsific... No, dona, què dius?

Però després d'un curt instant va afegir:

–Bé, fa temps un tipus molt simpàtic que era *marchand* em va reptar a dibuixar amb pastels un Mundó poc conegut d'una dona asseguda en un sofà amb un gos al costat. Els colors eren tan frescos, la positura de la dona tan suggerent amb el cap cot, la cabellera que li queia pel davant tapant-li la cara, les orelles del gos tan dretes i grans. Encara me'n recordo com en un tres i no res em va posar el paper i la caixa de pastels al damunt de la taula del bar del Club Nàutic de Vilanova. Jo havia pres dos gintònics i va dir-me que em convidava. La veritat és que, modèstia a part, el vaig fer en deu minuts i em va quedar força ben encaixat.

"Dos gintònics, Katy?", vaig pensar, "au, que ens coneixem".

–El vas firmar? –Vaig continuar demanant en un to que semblava quasi desinteressat.

–Jo no firmo mai un dibuix que no és meu -va afirmar amb dignitat–. A més, ja saps que sóc del parer que les firmes embruten els quadres, els enlletgeixen.

Tot seguit va continuar com si aquell record li portés un altre:

–Poc després, en Toni Preses que hi té allà una llanxeta per sortir a fer el calamar, em va dir que aquell home venia quadres dins d'un veler que tenia amarrat al costat de la *Santana-II*, que així es deia la seva llanxa. Amb el temps, sempre m'ha quedat gravat aquell dibuix que vaig fer tan a correcuita en un bar, per què algú molt persuasiu m'ho va posar fàcil. Fins i tot vaig buscar el Mundó original que vaig copiar i crec que les mides coincidien força.

–Així doncs, quina seria la diferència entre una còpia i una falsificació?

–El meu Mundó, en aquest cas, s'acosta a la falsificació des del moment que està realitzat fidedignament i les mides coincideixen, però també haig de dir que

faltarien l'ànim de lucre i la mala fe per la imitació de la firma. Però Helena, jo en cap cas volia donar el pego, ni vaig rebre cap diner. Ai, no sé, els gintònics em van fer perdre el cap.

"Uns quants *marchands* espavilats com aquell", vaig pensar, "i el negoci està mig muntat, o si més no, iniciat".

II - ASSALTS

Al capvespre següent no vaig dubtar a anar al Club Nàutic. El seu bar es trobava gairebé buit, llevat d'una taula on uns homes grans jugaven al dominó mentre anaven parlant de les seves captures al mar. Em va semblar divertit constatar que els peixos, quan passen del mar a la taula del bar creixen bastant; totes les isèrnies i llampugues eren de bon pes i a més, havia costat Déu i ajuda pujar-les a la barca. Segur que aquells pescadors esportius eren molt forts i valents.

Al cap d'uns instants va arribar un altre home que es va acostar a la taula. Semblava conegut de tots. Havia aparcat un Audi A8 a prop de la porta i caminava amb uns certs aires de suficiència. Lluïa un segell d'or a l'índex de la mà dreta que el feia semblar algú distingit, o tal vegada sospitós. Com és allò que els extrems es toquen?

–Com anem, nois?– Va saludar.

–Aquí, fent la partideta, com sempre. No com tu, que ets car de veure– va contestar un d'ells amb sornegueria.

–Ja m'agradaria, però estic ocupat en lo meu.

–Lo teu! Ara treballes molt, i des que toques panoja, ja no passes per aquí.

–Sí que passo, però ja saps, estic a bord fent negocis i no em queda temps per partidetes.

–Sí, és clar, cada peix fa sa mola i tu ara estàs a la mola dels tonyinots. *Cagunredéu*.

"Fa negocis a bord?". Vaig pagar el cafè i vaig sortir disparada a tombar per les palanques. Però, per on començar a buscar? Tots els vaixells em semblaven iguals. On es trobaria aquell vaixell oficina de vendes? Ara hi podria donar una ullada mentre els amics entretenien aquell personatge d'una manera ben natural.

Lupita-II, *Blancall*, *Pilar y Manuel*, *Papitu*, *Cavall de mar*, *Santana-II*. Els vaixells anaven passant davant meu a mesura que jo avançava a bon pas per les palanques menys visibles del bar estant. Però, un moment! Per què em sonava aquella última embarcació? Tot d'una vaig recordar que la Katy havia pronunciat aquell nom, *Santana-II*, en referència a la llanxeta del seu amic pescador de calamars. Per tant, i amb una mica de sort, el *Cavall de mar* devia ser el veler del *marchand* d'art.

Vaig intentar fer un bot des del pantalà a la seva proa, però era massa alt i em feia por caure a l'aigua o propinar-me un bon cop. Llàstima, tenia al davant una bona oportunitat que finalment no podria aprofitar. Estava empipada amb aquest pensament, quan vaig observar que la llanxeta veïna era més baixa i es trobava amarrada més a prop de la palanca, així que vaig botar a la *Santana-II* i tot seguit vaig passar al vaixell que m'interessava per la banda de babord.

Per fi, ja hi era. Ara, si el portell d'entrada era obert, podria donar una ullada al seu interior. Però en aquells moments, una ràpida mirada cap al bar em va fer adonar que l'home de l'Audi havia sortit. Quins nervis, no podia romandre a bord, així que ràpidament vaig fer quatre fotos a cegues de l'interior de la cabina a través d'una escotilla i vaig saltar de nou al moll per posar-me les sabates i caminar lleugera, abans que ningú em pogués observar.

Després de l'incident del Club Nàutic vaig quedar una mica alacaiguda a tenor que havia localitzat un tipus que podria estar negociant amb el material que jo vigilava. Fins i tot, ara coneixia un indret que podia ser un dels centres d'operacions de l'organització. D'altra banda, vaig considerar que era probable que tot es tractés de suposicions poc fonamentades. No en tenia cap evidència en ferm, la qual cosa m'obligava a continuar vigilant un temps indefinit. Aquesta perspectiva ara ja em semblava tediosa i interminable.

Vaig recordar les fotos que havia fet abans de sortir corrents del *Cavall de mar* i amb les ulleres posades per no perdre detall, vaig clicar la galeria del telèfon.

La veritat és que no es distingia gran cosa, però quedava palès que l'interior d'aquell vaixell de vela no era el convencional: no hi havia cuineta, ni prestatges amb elements nàutics com almanacs, llibres de fars, estris de pesca o el material de seguretat obligatori. Això sí, no hi faltava un moble bar amb copes desades i un armari amb portes de metacrilat que deixava veure ampolles de ginebra i brandi. També es distingien altres armaris i calaixos que devien amagar ves a saber quines sorpreses.

Per sadollar la meva impaciència vaig decidir tornar l'endemà a la nit al *Cavall de mar* i aquesta vegada ho faria equipada amb una palanqueta per garantir l'obertura d'aquell portell que es resistia a deixar-me veure els secrets que el meu cap imaginava sense límits. Aquesta visita la faria després d'anar a l'Ateneu, per continuar assajant l'escena dels terços de Flandes, que ara ja tenia cara i ulls.

El mestre havia triat un passatge on ens enfrontàvem amb un terç italià que ens acusava de no haver complert l'horari previst per començar l'acció. Havíem de lluitar fins a reduir-los i així poder explicar que era veritat, però que d'aquesta manera estàvem tots menys exposats als trets de l'artilleria valona. A partir d'aquí s'establia un clima de fraternitat i confiança mútua entre les dues companyies. A mi em semblava tan bonic com irreal, però m'estimava més representar una lluita per acabar desmitificant l'ús de la força, que no pas un combat convencional on uns vencen i altres són vençuts.

Aquell vespre no sabia si parlar amb en Sergi per posar-lo al corrent de la meva visita al Nàutic... No, millor posposar la conversa fins a tenir més informació.

Després de la classe em va dir que ens havíem de veure perquè em volia presentar un company. Jo li vaig dir que justament tenia un sopar al Nàutic i, per tant, no podia ser.

Va mirar-me de fit a fit en silenci un parell de segons, i després va demanar:

–No pots canviar el dia?

Dos segons de silenci i aquella mirada poden dir moltes coses, com ara: "Quina en portes de cap, ara? No confio en tu", o: "No em crec res del sopar, però alerta, no juguis amb foc", o: "Ah, també estàs al cas de la connexió amb el *marchand* misteriós?".

Com de costum vaig desar les caretes i els florets a l'armari del material mentre pensava que m'havia precipitat dient que anava a sopar al Club Nàutic; com tenia aquest lloc al cap i vaig haver d'improvisar una excusa, no vaig ser capaç de ser més audaç. Era conscient que m'havia posat en terreny pantanós i a partir d'ara hauria d'anar amb compte amb en Sergi setciències.

Quan vaig passar pel vestidor a recollir la jaqueta, em va dir que havia avançat la trobada i que el seu company ja estava arribant a l'Ateneu.

–Baixa sola la rambla de la Vinya, com sempre, i espera al primer cap de carrer.

I va desaparèixer tot d'una amb la resta del grup, que ara ja anaven marxant.

Poc abans d'arribar al lloc convingut em va atrapar. El carreró que s'iniciava en aquella cantonada era ben fosc i justament d'aquelles ombres, va sorgir un individu alt, cepat i molt negre. Vaig dissimular l'ensurt així com la sorpresa de comprovar com el blanc dels seus ulls rodons ressaltava d'una manera particular.

–Ei– en Sergi va saludar.

–Ei– el seu company va respondre.

–Helena, et presento en Jimmy Mur. En Jimmy és també sotsinspector a comissaria i treballa a la Unitat Central de Delictes Informàtics de la qual t'havia parlat.

–Ah, sí. Hola, Jimmy, encantada–. "En Mill i en Mur", vaig pensar. "Aquests dos deuen ser com en Patacot i Mandinga", que deia la meva tieta, referint-se a dues persones que sempre van juntes i tenen una certa complicitat.

–El sotsinspector Mur està fent avenços en el cas de les falsificacions i et volem informar breument de l'estat de la qüestió.

Caram, aquell detall m'honorava, tot i que estava segura que m'explicarien només els trets generals del que estaven descobrint, i que aquest atac de sinceritat devia estar lligat a algun interès ocult.

En Jimmy va prendre la paraula:

–Hola Helena, efectivament tenim noves troballes sobre el cas.

Utilitzava les paraules justes i estava clar que evitava facilitar noms i detalls. El seu to de veu era segur i calmat i parlava amb un volum molt baixet, la qual cosa em va suggerir que jo havia de fer el mateix.

–Sembla que a Itàlia i Holanda s'han produït sengles assassinats de persones implicades en aquesta organització. Ja sabem que aquests països són centres actius del negoci. Aquest fet i altres detalls ens fan pensar que estem davant d'una banda molt ben organitzada que imposa la llei del silenci entre els seus.

Va continuar:

–Els productes que fabriquen –segur que volia dir "falsifiquen". Jo començava a saber llegir entre línies– i més tard venen, els tracten molt discretament i només ens n'hem assabentat quan hi ha hagut problemes de baralles i, creu-me, quan un grup les gasta d'aquesta manera ens fa pensar que tenen disputes pel poder. Amb morts a l'esquena el cas agafa un caire més greu i creiem que no se'ns pot anar de les mans.

Jo el vaig interrompre, ara una mica preocupada amb la nova informació, aportant la gran idea que necessitaven més efectius. En Sergi em va contestar que tot això ja ho sabien, però que la qüestió no era tan simple com demanar el que cal i obtenir-lo a l'instant. A partir d'aquí vaig decidir escoltar i intervenir el mínim possible.

En Jimmy va continuar explicant el que era fàcil de preveure, és a dir, que la notícia de les morts derivades de les lluites pel control del negoci indicava que hi havia molta demanda de material i que els guanys de l'organització estaven augmentant força.

–Per tant, ara és fàcil que abaixin la guàrdia, degut als desordres interns i també com que se senten forts perquè se'ls estan incrementant les entrades de diners. Això els fa sentir inatacables.

–El bon moment per cometre un error i enxampar-los–. Vaig acabar jo mateixa el raonament.

–Exacte. Tots els delinqüents acaben fent imprudències que els deixen al descobert. Per això hem d'estar més atents que mai-. En Sergi va acabar l'explicació, que ben segur havien consensuat prèviament-. Dit això ara et demano, Helena, que et retiris de l'escenari per què el cas, queda en aquests moments, només en mans de la policia.

–Sí, sí, és clar– vaig respondre amb rapidesa, com si pogués dir el contrari!

La trobada es va dissoldre en un moment i ara mateix no recordo on ni com van desaparèixer els dos sotsinspectors del meu costat.

Bo i sabent que en Mill m'havia demanat o gairebé ordenat no intervenir més, i que aquest era el missatge principal de la reunió, jo estava resolta a passar pel Club Nàutic aquell mateix vespre a fi d'introduir-me al *Cavall de mar*. Com a palanqueta

faria servir la daga de trenta centímetres que acabava de guardar-me a la bossa en sortir de l'Ateneu i que sens dubte tornaria l'endemà discretament.

Em vaig esmunyir sense problema per la porta del restaurant del club, i des d'allà vaig caminar a bon pas fins al pantalà del *Cavall de mar*. Per sort estava fosc i tranquil i en menys de deu minuts era al damunt de la seva coberta. Sorprenentment, fer palanca amb la daga no em va suposar massa dificultat, i a continuació vaig penetrar a l'interior del vaixell. Ara el cor em bategava fort com mai. El meu objectiu era obrir els armaris i calaixos que havia vist a les fotos per veure si podia identificar algun material que corroborés les meves sospites.

Després de buscar aquí i allà sense èxit, això sí, tocant els tiradors a través de la samarreta bruta amb què m'havia embolicat la mà, vaig arribar a palpar al fons d'un calaix estret i fondo de la banda d'estribord, un feix d'alguna cosa. En aquells moments la meva respiració es volia aturar; el que vaig extreure va ser un manyoc de bitllets de cent euros. Vaig tornar a introduir la mà i quasi mig braç al fons del mateix calaix, on hi havia dos paquets més de diners. D'una manera impulsiva, no vaig dubtar a guardar-me tot aquell dineral a la bossa.

Jo em trobava d'allò més excitada, encara que sabia també, que aquella fortuna amagada no demostrava res amb relació a les meves cabòries. Vaig comptar de manera ràpida els bitllets que podia tenir cada feix... ben bé entre cent cinquanta i dos-cents. A continuació vaig aixecar el sobre de la taula de cartes, veient que a sota d'uns portolans de les costes catalanes hi havia una carpeta gruixuda, i efectivament, en aquell farcell es distingien moltes fotografies de quadres que temps enrere havia trobat pintats al magatzem abandonat del castell de Canyelles. Ara sí, ara les coses començaven a encaixar.

Un cop feta una fotografia d'aquella carpeta plena d'imatges, vaig passar al camarot de popa. Aquella visita estava resultant molt productiva i la meva emoció m'impedia pensar en les seves conseqüències, no em deixava veure que justament estava actuant de la manera que en Mill i en Mur havien dit que no fes. Reconec que entrar al *Cavall de mar* forçant el portell, remenar els seus compartiments i confiscar diners i fotografies pel meu compte, no eren més que el resultat de prendre una decisió dolenta darrere d'una altra. Això sí, amb bons resultats.

Jo em sentia exultant i atemorida al mateix temps, i l'únic pensament que tenia era anar molt ràpida i no quedar-me a l'interior del veler ni un segon més del necessari, però abans de marxar, havia de buscar bé per tots els racons. En aquella cabina de popa vaig iniciar la meva cerca aixecant el matalàs de la llitera, que

constava de dos coixins rectangulars l'escuma densa dels quals estava entapissada d'una roba gruixuda i fosca amb dibuixos d'ancoretes i salvavides. Hélas! Allò no es movia del seu lloc, estava massa ajustat al marc de fusta de tot el voltant. Vaig deixar el telèfon que em feia llum un segon a terra amb la intenció de fer una forta tirada, fins que un dels tacs d'escuma es va alçar i el vaig deixar sostingut damunt del meu cap. La llum em va permetre veure un portàtil que també vaig fotografiar i seguidament em vaig agenciar sense miraments.

Suficient. Ja era hora de marxar per on havia vingut, i de la manera més ràpida i silenciosa possible. Amb els diners, la carpeta amb les fotos i el portàtil hi havia material més que suficient per incriminar algun peix gros de la trama i a partir d'ell, saber-ne més de tota la resta.

Mentre sortia, una ullada ràpida a l'interior em va verificar que tot quedava disposat com al principi de la meva visita, però quan estava a punt de marxar em va semblar sentir una veu que s'acostava per la palanca. Pocs segons després, la veu del tonyinot de l'Audi A8 se sentia perfectament davant del vaixell. I ara, què?

El meu primer pensament va ser saltar a l'aigua per la popa mentre ell accedia al vaixell per la proa, però el xipoll em delataria i, per altra banda, no volia de cap manera mullar tot el que havia pres, i encara menys, desdir-me i deixar-lo tot a bord. Així que vaig restar a la cabina ben espantada i amb mans tremoloses vaig enviar una ubicació al Sergi, que per cert, em va semblar que trigava hores a passar, així com les fotos de la carpeta i del portàtil que havia trobat. I dels diners, bé... hi hauria temps per parlar-ne.

No tenia massa esperances, ja que era bastant probable que el telèfon de prepagament es trobés al calaix del despatx i que els meus missatges de socors no fossin vistos fins a l'endemà. Fins i tot em va passar pel cap que aquest fet em podia costar la vida. Tot seguit vaig posar el telèfon en mode avió, només faltaria que sonés i el tonyinot em descobrís guiat per la meva malaptesa.

De moment, ell continuava amb la conversa palplantat a la palanca.

–... Sí, ja m'ho ha dit en Salvatore. Aquest matí he parlat amb ell, ha trucat des de Milà–. La veu del *marchand* ara sí que se sentia clara, el tenia a tocar. Què seria de mi? –Hem comentat el mateix que dèiem amb tu l'altre dia: el negoci va molt bé, s'està generant molta demanda i tu saps el que significa: que tots en volen formar part. Hi ha molts intermediaris que volen vendre i apareixen rivals que es volen prendre els guanys els uns als altres–. Va fer una pausa –Això ja ho tenim a sobre. Ja han començat les baralles i les morts per aconseguir ser els primers: Un a Rotterdam i un altre a Milà.

Després es va quedar una estoneta escoltant la resposta del seu interlocutor. Feia la impressió com si estigués rebent instruccions precises i només interrompia la seva atenció assentint amb frases curtes del tipus: "Sí, sí", "Així ho faré", "És clar, ara mateix". Quan la conversa va acabar, es va notar un sotrac al *Cavall de mar*: era el seu propietari que pujava a bord. Jo no podia fer-me més petita en aquell racó tan fosc del camarot, tenia la seguretat que el batec del meu cor s'escoltava per tot i que la meva por es percebia a l'ambient d'alguna manera inexplicable.

A continuació, i just abans que arribés al portell d'entrada, va tornar a sonar el telèfon. Semblava que li trucava de nou la persona d'abans, era com si la conversa continués. La meva respiració es va suavitzar una mica en veure que el moment d'obrir el portell es retardava. Trobar-lo forçat seria el primer senyal pel tonyinot que alguna cosa no anava bé i jo ja em podia anar preparant.

–Sí, ja t'he dit el que faré: el primer serà guardar en una clau USB els números dels comptes i les contrasenyes i a continuació esborrar-lo tot. No m'ocuparà ni deu minuts, i tot seguit faré la resta del que hem parlat. D'aquesta manera quedarem nets.

Jo tancava els ulls i suava, premia les mans i m'escoltava el cor, totalment terroritzada.

Va ser aleshores quan vaig sentir a l'exterior una veu coneguda.

–Senyor Pere Mascot?

–Jo mateix.

–Som els sotsinspectors Mill i Mur, podria baixar al pantalà per respondre unes preguntes?

Silenci. Ara devia ser quan li ensenyaven les plaques lluents.

–Com?

El vell truc de fer repetir la pregunta per guanyar temps.

Estic segura que en aquells moments el meu cor no era el que bategava més de pressa, ni les meves mans eren les que suaven amb més intensitat. Les tornes havien canviat en molt poc temps. Per prudència vaig romandre a la gatzoneta al camarot fosc, mentre la conversa continuava a fora.

–Senyor Mascot, ens hauria d'explicar, per començar, per a què utilitza el seu veler i li agrairíem que ens deixés donar una ullada al seu interior.

–No sé per què –va respondre en Mascot tonyinot amb certa descortesia–. Si no tenen una ordre de registre, jo no tinc cap obligació d'ensenyar res.

–Per descomptat, però no pateixi que l'ordre ja està demanada al jutge i és possible que demà al matí ja hagi arribat. Tard o aviat registrarem el seu veler i cregui'm, val més que col·laborar-hi.

Un altre cop silenci, i aquesta vegada l'interval va ser més llarg. "Vinga Mascot, que estic entumida de braços i cames i ho tens molt magre. Et trobes en una bona tancada".

–Està bé, endavant.

Va sonar com una rendició en tota regla.

Es va notar com dos pesos forts pujaven a bord i mentre un es quedava a coberta al costat del sospitós, l'altre entrava dins amb la llanterna. Era en Mill.

Ara vaig sortir del camarot amb certa vergonya, mentre ell em demanava:

–Estàs bé? Per sort en Mur i jo érem al despatx revisant els detalls de les dues morts, quan he vist la teva localització i les fotos que has enviat. De seguida he lligat caps.

Per un moment l'haguera abraçat i li haguera dit que era el meu heroi, però lameva dignitat no m'ho va permetre.

Es va posar els guants i va començar a mirar aquí i allà. Jo li vaig donar el portàtil i el sobre amb les fotos.

–Bé, amb això tenim prou per instruir el cas i per acusar-lo de més d'uncàrrec. N'estic segur.

Ara, en Sergi va treure el cap pel portell i va cridar:

–Jimmy, pots emmanillar-lo i llegir-li els seus drets.

En Mill va indicar-me que quan el seu company portés en Mascot al cotxe, jo podria sortir del *Cavall de mar* i anar a casa.

–Segur que estàs bé?– va insistir.

–I vosaltres què fareu?– li vaig instar.

–Jo em quedaré un parell de minuts aquí per si trobo res d'interessant, tot i que demà vindré amb un agent i l'ordre de registre, i aleshores farem un escorcoll més intens. Tot seguit durem en Mascot a Comissaria i el deixarem allí perquè passi la nit al calabós. Una nit sense dormir i entre reixes estova qualsevol. I demà li tornarem a demanar que declari tot el que sap.

–Però això no serà suficient per desmantellar tota una organitzacióinternacional.

–Amb ell espero haver fet el que nosaltres diem una detenció selectiva, n'estic gairebé segur. A l'interrogatori li suggerirem que el jutge el tindrà en consideració si ens diu qui són els caps i des d'on operen. Pensa que amb l'aigua fins al coll, com està ell, tots els detinguts acaben cantant.

Caram, semblava que tot eren faves comptades. Aquest Mill estava a la seva salsa desplegant el pes de la llei, amb totes les conseqüències pel qui no la respectava.

–Bona nit, Helena.

–Bona nit, Mill.

Així és com aquell vespre del mes de juny, el més bonic de l'any, vaig tornar a casa en una nit sense lluna, amb una forta olor de mar i un munt de diners que ni jo mateixa podia creure.

.

Ajuntament de Canyelles